

UCHWAŁA NR 263/2009
RADY MIEJSKIEJ W OPALENICY
z dnia 29 grudnia 2009r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Opalenica na rok 2010.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz.1591, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006r. Nr 17, poz. 128, z 2007r. Nr 48, poz. 327 i Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz.1111, Nr 223, poz.1458 oraz z 2009r. Nr 52, poz.420) oraz art.4¹ ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007r. Nr 70, poz.473, Nr 115, poz.793 i Nr 176, poz.1238, z 2008r. Nr 227, poz.1505, z 2009r. Nr 18, poz.97 oraz Nr 144, poz.1175), Rada Miejska w Opalenicy uchwala, co następuje:

- § 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Opalenica na rok 2010 stanowiący załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Opalenicy.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 roku.

PRZEWODNICĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Krzysztof Czarnuszka

UZASADNIENIE

do uchwały Nr/263/2009 Rady Miejskiej w Opalenicy z dnia 29 grudnia 2009r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Opalenica na rok 2010.

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) stanowi, że „ Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy” .

Powyższy zapis doprecyzowany jest w art. 4¹ ust.1ustawy, w którym wyszczególniono zadania, jakie powinna realizować gmina w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Do tych zadań należą:

1. zwiększanie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.131 i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Ponadto powyższy przepis nakłada na radę gminy obowiązek uchwalania corocznie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Opalenica na rok 2010 został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy, stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Opalenica. Przedstawiony preliminarz kosztów obejmuje realizację zadań zgodnie z programem na 2010r., w oparciu o uchwałę budżetową i zabezpieczone w niej środki finansowe na ten ww. cel.

B U R M I S T R Z

Ryszard Napierala

Załącznik
do uchwały nr. XXX.263/09
z dnia 29 grudnia 2009r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Opalenica na rok 2010

Opalenica grudzień 2010 rok

Wstęp

- 1. Problemy alkoholowe w Polsce.**
- 2. Diagnoza środowiska lokalnego.**
- 3. Cel ogólny Programu.**
- 4. Cele szczegółowe.**
- 5. Realizatorzy programu.**
- 6. Zasady finansowania programu.**
- 7. Zasady wynagrodzenia członków GKRPA.**
- 8. Zasady finansowania zadań.**

Wstęp

Alkoholizm czyli zespół uzależnienia od alkoholu rujnuje psychikę, uzależnia biologicznie i fizycznie, pozbawia woli i rozumu. Dlatego walka z tym przeciwnikiem jest bardzo trudna i więcej przynosi porażek niż zwycięstw. Jednak próbować trzeba i warto gdy z tej próby wyjdzie chociaż mały procent abstynentów.

W pracy z uzależnionymi bardzo ważna jest świadomość otoczenia, cierpliwość, umiejętność powrotów z „zapicia” do kolejnych prób z nadzieją na skuteczność. W przypadku alkoholizmu cuda nie zdarzają się od razu, trzeba cierpliwie próbować aż do skutku, a jak ciężka jest walka z uzależnieniami wie dużo osób.

Uzależnienia niszczą uporządkowane życie, a nadużywanie alkoholu powoduje w sposób nieuchronny wiele szkód i zagrożeń. Większość szkód związana jest z rozmiarami i stylem konsumpcji napojów alkoholowych. W tym celu realizujemy zadania zawarte w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Promować będziemy wszystkie przedsięwzięcia mające na celu zmianę obyczajów w zakresie zmniejszania i sposobu spożywania napojów alkoholowych, jak również szeroko pojętą profilaktykę w szkołach i wśród dorosłych.

Poszukiwanie sposobu na wyjście z uzależnienia ma kapitalne znaczenie w jego skuteczności. Naszym zadaniem jest wskazywanie tych sposobów. Dlatego wychodzimy z propozycją terapii w zamkniętych ośrodkach leczenia odwykowego po wcześniejszej motywacji przez psychologa–terapeutę uzależnień w punkcie konsultacyjno - informacyjnym, jak również terapię w poradni odwykowej. Zachęcamy do uczestnictwa w grupie AA gdzie osoby, które przeszły terapię na tych spotkaniach znajdują poczucie przynależności do grupy, samotnym lub odrzuconym wsparcie psychiczne, miejsce gdzie można przyjść, wygadać się, wyzalić albo tylko posiedzieć i posłuchać innych.

1. PROBLEMY ALKOHOLOWE W POLSCE

Obecna sytuacja wychowawcza jest dla osób dorosłych ogromnym wyzwaniem bo przecież, to od rodziców i nauczycieli w dużym stopniu zależy to, kim będą ich wychowankowie. Dzieci i młodzież stoją przed trudnością obrony wobec atakujących ich, podawanych za atrakcyjne, sposobów na nudę i zapełnienie nadmiaru wolnego czasu. W mediach młodzi ludzie nieustannie spotykają się z propagowaniem (np. przez bohaterów filmów) przemocy, stosowania używek i różnego rodzaju uzależnień, które przedstawiane są raczej w atrakcyjnej formie.

Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych, Fundacja „Trzeźwy Umysł” przeprowadziło w 2009 roku w ramach kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł” badania ankietowe pt. „Młodzi Polacy o zachowaniach ryzykownych”. Badaniami objęto 27 tys. uczniów klas V szkół podstawowych oraz 28 tys. gimnazjalistów klas II z całej Polski. Badania wykazały, że spośród wszystkich badanych uczniów klas V szkół podstawowych bezpośredni kontakt z alkoholem miało, aż co trzecie dziecko. Natomiast spośród badanych gimnazjalistów klas II, więcej niż połowa nie próbowała żadnych środków odurzających. Jako rodzaj pitego alkoholu wśród gimnazjalistów zdecydowanie dominuje piwo. Do picia wódki przyznała się ponad połowa ankietowanych nastolatków, deklarujących częste spożywanie alkoholu. Świadczy to o zagrożeniu alkoholizmem tej grupy młodzieży, a biorąc pod uwagę ich młody wiek rokuje to źle na przyszłość.

Według badań piwo jest też alkoholem najłatwiej dostępnym również dla dzieci. Około 25% ankietowanych piątoklasistów szkół podstawowych uważa, że nie można uzależnić się od alkoholu pijąc piwo, czyli co czwarty uczeń klasy piątej ma błędną ocenę jego szkodliwości.

Około połowa ankietowanej młodzieży stwierdza, że rodzice nie pozwalają im spożywać alkoholu, bez względu na okoliczności lecz drugie tyle uzyskuje takie pozwolenie w szczególnych sytuacjach (np. uroczystości rodzinnych).

Wobec powyższego bardzo niepokojący jest fakt, że dzieci te piły alkohol na imprezach rodzinnych oraz w innych okolicznościach, które w ich rozumieniu były związane z rodzinnymi uroczystościami. Pojawia się wiele, jak na ten wiek, wypowiedzi o picciu alkoholu bezpośrednio z rodzicami. Poważny niepokój budzą postawy rodziców. Przyzwolenie rodziców na picie przez dzieci prowadzi do zatarcia granic między dobrem a złem. Powoduje również tworzenie się u dzieci wzorców przyzwolenia wewnętrznego na podejmowanie

zachowań ryzykownych. Konsekwencją tego jest danie sobie prawa do picia w domu, bez wiedzy rodziców.

Dane Komendy Głównej Policji w Warszawie wykazują iż nietrzeźwych małoletnich było w:

- 2006 roku 20.758 ,
- 2007 roku 23.747 ,
- 2008 roku 24.099 .

Zauważalna jest tu tendencja zwykła.

Uzależnienie od alkoholu występuje u około 800 tyś. osób w Polsce i jest chorobą społeczną, której konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale także członków ich rodzin i środowisk społecznych. Uzależnienie od alkoholu prowadzi do degradacji życia psychicznego, duchowego, moralnego i religijnego. Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują w bardzo różnych obszarach polskiej rzeczywistości. Nie można ich uniknąć, ale można zmniejszyć ich rozmiary i dotkliwość. Dane Komendy Głównej Policji z 2008 roku wykazują, iż spośród popełnionych przestępstw drogowych, to prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości. Na ogólną liczbę 167.984 przestępstw drogowych aż 150.074 dotyczyło nietrzeźwych kierowców.

Statystyki pokazują także, że w około 60-70% rodzin, w których istnieje problem alkoholowy, występuje przemoc. W 2008 roku w Polsce według procedury „Niebieskiej Kart” odnotowano:

- 139.147 ofiar przemocy domowej ogółem, w tym 31.699 to dzieci do lat 13,
- 86.568 sprawców przemocy domowej. w tym 3.942 to kobiety, 82.425 to mężczyźni, 201 to nieletni,
- 61.991 sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu,
- 658.651 przeprowadzonych interwencji domowych ogółem, w tym 86.455 dotyczących przemocy w rodzinie,

Dane pochodzą z Komendy Głównej Policji w Warszawie.

2. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Obecnie gminę Opalenica zamieszkuje 15 873 osoby. Funkcjonują 2 przedszkola , 7 szkół podstawowych z 1026 uczniami, 1 gimnazjum z 626 uczniami oraz Zespół Szkół z 800 uczniami. Ogółem w gminie jest 2542 uczniów . Na podstawie danych uzyskanych z Policji, Ośrodka Zdrowia i Ośrodka Pomocy Społecznej należy stwierdzić, iż istnieje konieczność prowadzenia działań w zakresie profilaktyki uzależnień. Stwierdzenie to potwierdzają również badania przeprowadzone w 2007 roku przez Firmę Promocja Zdrowia i Profilaktyki w zakresie problemów społecznych młodzieży i dorosłych w Gminie Opalenica. W uzyskanych wynikach badań ankietowych młodzieży gminy Opalenica okazało się, że inicjację alkoholową ma za sobą 250 osób spośród 293 badanych, co stanowi 85,3% badanych. Wśród ankietowanych dorosłych jedynie 9% na 95 osób deklaruje całkowitą abstynencję. Najczęściej i w największych ilościach spożywanym alkoholem jest piwo.

W ramach ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, do której gmina Opalenica przystąpiła w 2009r. zostały przeprowadzone ankiety wśród dzieci klas V szkół podstawowych oraz klas II gimnazjum w gminie. W tym celu skonstruowano ankietę adresowaną do uczniów klas V szkół podstawowych i klas II gimnazjów. Ankieta miała służyć określeniu stosunku młodzieży do zachowań ryzykownych i poznaniu ich opinii na temat środków uzależniających oraz przemocy. Uczniowie wypełniali arkusze ankietowe anonimowo. Wypełnione arkusze zostały przesłane do stowarzyszenia prowadzącego kampanię, a następnie opracowane i przesłane do gminy Opalenica.

Wypowiedzi uczniów II klas gimnazjów obejmowały takie zagadnienia, jak: poziom świadomości występowania uzależnień w środowisku rówieśniczym, własne zachowania i zaistniałe sytuacje związane ze stosowaniem środków uzależniających i odurzających, zdanie młodzieży na temat alkoholu, stosunek ankietowanych do palenia nikotyny i marihuany, opinie nastolatków na temat przemocy.

Uzyskane odpowiedzi pozwoliły określić poziom wiedzy uczniów o występujących w ich środowisku zagrożeniach związanych z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i przemocy. Dzięki ankietom uzyskano informacje o najczęściej stosowanych przez uczniów używkach. Z badań wśród 162 ankietowanych gimnazjalistów klas II wynika, że 46,62% próbowało środków odurzających - w przeważającej części alkohol. Natomiast zapytani czy pili alkohol oraz jaki, wyniki badań są następujące:

- 10,43% odpowiedziało często,

- 34,42% odpowiedziało rzadko,
- 36,32% odpowiedziało bardzo rzadko,
- 18,83% odpowiedziało nigdy.

Alkoholem głównie spożywanym przez młodzież badaną jest piwo.

Na temat szkodliwości picia alkoholu na imprezach przez nastolatków, opaleniccy gimnazjaliści w 65,34% odpowiedzieli, że picie alkoholu jest szkodliwe. Wiedzą już wystarczająco dużo, by bronić się przed uzależnieniami i nie wchodzić w sferę zagrożeń. Na tej młodzieży można się opierać, realizując odpowiednio przygotowane programy i kampanie.

Światowa Organizacja Zdrowia podaje, że:

- 2% ogółu populacji w danym regionie stanowią osoby uzależnione od alkoholu,
- 1-2% ogółu populacji w danym regionie stanowią osoby współuzależnione,
- 8% ogółu populacji w danym regionie to osoby nadużywające alkohol,
- 2-4% ogółu dzieci i młodzieży w danym regionie to osoby spożywające alkohol.

Na podstawie powyższych danych można oszacować skalę grup problemów alkoholowych na terenie Gminy Opalenica:

1. osoby uzależnione od alkoholu stanowi ok. 317 osób ogółu mieszkańców Gminy Opalenica;
2. osoby współuzależnione stanowi od ok. 158 do 317 osób ogółu mieszkańców Gminy Opalenica;
3. osoby nadużywające alkohol stanowi ok. 1262 osób ogółu mieszkańców Gminy Opalenica.

Do grupy problemów alkoholowych na terenie Gminy Opalenica zalicza się także przemoc. Komisariat Policji w Opalenicy podaje, że w 2008 roku na terenie Gminy Opalenica było 141 interwencji z różnych powodów:

- 24 w sprawie przemocy w rodzinie,
- spisano 24 „Niebieskie Karty”,
- 2 sprawy o fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną.
- zatrzymano 5 nietrzeźwych nieletnich.

Działający w Opalenicy Punkt Konsultacyjno-Informacyjny rocznie udziela ok. 280 porad i konsultacji, w tym w 70% to porady dla rodzin osób uzależnionych, będących jednocześnie ofiarami przemocy psychicznej i ekonomicznej. Do doznania przemocy fizycznej przyznało się tylko 8 osób. Punk skierował:

- 15 osób do szpitala celem detoksykacji.

- 11 osób do Zakładu Leczenia Uzależnień w Charcicach celem detoksykacji,
- 9 osób na program terapeutyczny do Zakładu Leczenia Uzależnień w Charcicach.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opalenicy jest organem podejmującym czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. W 2009 roku do Komisji wpłynęły 23 zgłoszenia o objęciu wskazanych osób leczeniem odwykowym z nałogu alkoholizmu. Komisja wezwała na rozmowy motywujące do podjęcia leczenia z nałogu 47 osoby, w tym 29 wstawiło się na spotkania, spośród nich:

- 20 zadeklarowało podjęcie leczenia odwykowego w warunkach niestacjonarnego zakładu lecznictwa odwykowego,
- 28 zobowiązało się uczęszczać do Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób z problemem alkoholowym oraz do lokalnego Klubu „AA”,
- 4 podjęło leczenie w zakładach leczenia uzależnień.

Na badania do Poradni Leczenia Uzależnień oraz Poradni Zdrowia Psychicznego w Poznaniu w celu uzyskania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu skierowano 12 osób, w tym na umówione spotkanie z psychologiem i psychiatrą wstawiły się 4 osoby, u których stwierdzono uzależnienie od alkoholu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opalenicy realizowała także obowiązek opiniowania wszystkich wniosków o uzyskanie zezwolenia na sprzedaż oraz podawanie napojów alkoholowych. Komisja wydała 107 postanowień opiniujących zgodność lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z zasadami usytuowania na terenie Miasta i Gminy Opalenica określonych w stosownej ustawie i uchwale Rady Miejskiej. Z wydanych postanowień 72 dotyczyło zezwoleń stałych natomiast 35 dotyczyło zezwoleń jednorazowych. (Dane z dnia 7 grudnia 2009 r.)

W ramach działań profilaktycznych na terenie gminy Opalenica w 2009 roku przeprowadzono:

- program muzyczno – słowny zespołu Bluesmobile pt.; „ Masz tylko jedno życie”. Program zrealizowała Scena Ars Marketing S.C. z Krakowa i swoją tematyką obejmował profilaktykę uzależnień. Odbiorcami była 100 osobowa grupa uczniów Zespołu Szkół w Opalenicy;
- rajd profilaktyczny „Trzeźwym krokiem” zorganizowanym w czerwcu przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Opalenicy. W rajdzie uczestniczyli uczniowie klas 4-6 szkół

podstawowych z Urbanowa, Kopanek, Porążyna oraz Opalenicy. Łącznie udział wzięło 160 dzieci wraz z 20 opiekunami;

- rajd „Z naturą za pan brat”, zorganizowany we wrześniu przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Opalenicy Uczestnikami rajdu było około 100 dzieci z klas 2-6 ze szkół podstawowych w Porążynie z Urbanowa, Rudnik, Porążyna i Wojnowic;
- szkolenie w zakresie profilaktyki narkomanii dla pedagogów, nauczycieli, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pracowników socjalnych, policjantów, opiekunów świetlic środowiskowych z elementami socjoterapii z terenu gminy Opalenica. Szkolenie pt.: „Rynek narkotykowy w Polsce , a współpraca służb, instytucji i organizacji” odbyło się w październiku i wzięło w nim udział 28 osób. Wykłady prowadzili policjant i psycholog, pracownicy Studia Profilaktyki Społecznej z Krakowa;
- programy profilaktyczno-edukacyjne „Bezpieczny – Trzeźwy Kierowca” skierowane do uczniów Zespołu Szkół w Opalenicy. W wykładach wzięło udział około 350 uczniów. Szkolenie w listopadzie przeprowadził pracownik Studia Profilaktyki Społecznej w Krakowie;
- szkolenie dla sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych z terenu gminy Opalenica, pt.: „Odpowiedzialny sprzedawca”. Uczestniczyło w nim 15 osób, a odbyło się w listopadzie. Zajęcia prowadził pracownik Studia Profilaktyki Społecznej w Krakowie;
- wywiadówki profilaktyczne dla rodziców organizowane na terenie szkół podstawowych w Porążynie, Urbanowie, Dakowych Mokrych, Opalenicy, Wojnowicach, a także Gimnazjum i Zespołu Szkół w Opalenicy. Instruktor terapii uzależnień z „Monaru” podejmował tematykę przyczyn wchodzenia w uzależnienia, syndromów używania środków odurzających, charakterystyki środków odurzających oraz sposobu reagowania w sytuacji używania przez dziecko środków psychoaktywnych. Odbiorcami szkoleń byli rodzice dzieci ze szkół podstawowych, gimnazjum oraz szkół ponad gimnazjalnych.

Zagrożenia sprzyjające rozszerzaniu się zjawiska spożywania alkoholu tkwią w środowisku i wynikają w dużej mierze z następujących czynników:

- bezrobocia,
- braku umiejętności radzenia sobie ze stresem,

- syndromu wyuczonej bezradności,
- braku alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

Powyżej opisane zjawiska powodują konieczność kontynuowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2010 roku.

3. CEL OGÓLNY PROGRAMU.

Celem ogólnym jest poprawa jakości życia osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocą domową na terenie Gminy Opalenica.

4. CELE SZCZEGÓŁOWE.

Zadania własne samorządów gminnych w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone są w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Analiza wyników i badań pozwoliła sprecyzować następujące zadania, których realizacja odbywać się będzie ze środków pozyskiwanych przez gminę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Cele szczegółowe programu:

- I. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- II. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- III. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy edukacyjnej, terapeutycznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- IV. Udzielanie rodzinom, w których występuje przemoc domowa, pomocy psychospołecznej i prawnej
- V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- VI. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o zachowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR I

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Adresaci:

- dzieci i młodzież szkół podstawowych i gimnazjum z terenu Gminy Opalenica,
- rodzice dzieci uczęszczających do szkół,
- rodziny dotknięte problemem uzależnień,
- rodziny niewydolne wychowawczo i ekonomicznie.

Zadania:

realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Tworzenie zintegrowanego systemu profilaktyki gminnej obejmującego następujące grupy społeczne:
  - dzieci i młodzież: programy profilaktyczne w szkołach i innych placówkach, w szczególności w świetlicach środowiskowych z elementami socjoterapii,
  - rodzice: działania edukacyjne, warsztaty dla rodziców,
  - dorośli- społeczność lokalna: lokalne i ogólnopolskie kampanie edukacyjne,
2. Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców:
  - kampanie edukacyjne,
  - nawiązanie współpracy z policją w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości, finansowanie okresowych legalizacji analizatora wydechu o nazwie handlowej ALCOTEST.
3. Propagowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży w szczególności wśród środowisk zagrożonych uzależnieniami oraz organizowanie zdrowych i bezpiecznych form spędzania czasu wolnego.

4. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
5. Dofinansowanie letnich wyjazdów o charakterze profilaktycznym będących integralną częścią realizowanych całorocznych programów.
6. Dystrybucja materiałów informacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców.
7. Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych, tj.: festynów, koncertów, rajdów, zawodów sportowych propagujących abstynencję.
8. Przeprowadzanie konkursów szkolnych o tematyce uzależnień.
9. Organizowanie i nadzorowanie działalności świetlic środowiskowych z elementami socjoterapii w Opalenicy, Wojnowicach, Uścięcicach, Rudnikach, Jastrzębnikach:
  - szczegółowe zasady funkcjonowania świetlic określa ich regulamin,
  - wyposażenie świetlic w sprzęt niezbędny do przeprowadzania zajęć,
  - przeprowadzanie koniecznych remontów i modernizacji pomieszczeń, które są siedzibą świetlic środowiskowych z elementami socjoterapii oraz tworzenie nowych i rozbudowywanie istniejących placów zabaw, a także finansowanie ich konserwacji,
  - dożywanie dzieci w świetlicach.

Wskaźniki realizacji celów:

- liczba, jakość i ilość zintegrowanych działań szkół i Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz rodzin w zakresie zadań opiekuńczych, pomocowych i profilaktycznych,
- ilość przeprowadzanych lokalnych kampanii edukacyjnych oraz społecznych oraz liczba dzieci i młodzieży objętych programami profilaktycznymi,
- liczba dzieci korzystających z różnych form pomocy w świetlicach środowiskowych z elementami socjoterapii,
- ilość przeprowadzonych lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- liczba dzieci i młodzieży korzystająca z wyjazdów o charakterze profilaktycznym,
- liczba odbiorców programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców.

4. Kierowanie osób określonych w pkt 2 na badanie przez zespół biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
5. Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych w zakresie uzależnień.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba osób uzależnionych, które zgłosiły się do Punktu Konsultacyjno-
Informacyjnego,
- liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe.
- liczba osób uzależnionych, wobec których sąd orzekł obowiązek poddania się
leczeniu odwykowemu,
- liczba osób przebadanych przez Zespół Biegłych Sądowych.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR III

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy edukacyjnej, terapeutycznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Adresaci:

- osoby współuzależnione,
- Dorosłe Dzieci Alkoholików.

Zadania:

realizacja tego zadania może odbywać się poprzez:

1. Świadczenie pomocy psychologicznej dla członków rodzin dotkniętych uzależnieniami w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym.
2. Pomoc socjalna – Ośrodek Pomocy Społecznej w Opalenicy.
3. Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu uzależnień i współuzależnień.
4. Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych- kontrakt socjalny.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba porad i konsultacji psychologicznych,
- liczba rodzin objętych kontraktem socjalnym i pomocą materialną.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR IV

Udzielanie rodzinom, w których występuje przemoc domowa, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Adresaci:

- rodziny dotknięte przemocą domową,
- ofiary przemocy,
- rodziny dotknięte przemocą domową, powodowaną przez nadużywanie alkoholu.

Zadania:

realizacja tego zadania może odbywać się poprzez:

1. Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej i Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego:
  - kompleksowe zajmowanie się rodzinami w których dochodzi do przemocy, opracowanie planów pomocy w przypadkach rozpoznania i zgłoszenia przemocy domowej.
  - zapewnienie pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej,
  - zapewnienie interwencji domowych w sytuacjach przemocy domowej przez przeszkolonych w jej przeprowadzaniu funkcjonariuszy policji i pracowników socjalnych,
  - prowadzenie procedury Niebieskiej Karty, współpraca z policją, osobami prawnymi i fizycznymi w tym zakresie,
  - kierowanie do sądów w sprawie o stosowanie przemocy fizycznej, psychologicznej, ekonomicznej i seksualnej.
2. Organizowanie i dofinansowanie szkoleń i kursów podnoszących kompetencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Umieszczenie ofiar przemocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej i ponoszenie kosztów jej pobytu.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba osób korzystających z Ośrodka Pomocy Społecznej i Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego,

- liczba rodzin, w których policja i pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej podjęli interwencję,
- liczba ofiar przemocy umieszczonych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej,
- liczba spraw sądowy z art. 188 k.k.,
- liczba wizyt w miejscu zamieszkania ofiar przemocy domowej,
- liczba osób korzystających z dofinansowania szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy rodzinie.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR V

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Adresaci:

- szkoły z terenu Gminy Opalenica,
- policja,
- pracownicy służby zdrowia,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- organizacje pozarządowe.

Zadania:

realizacja tego zadania może odbywać się poprzez:

1. Współorganizowanie lokalnych kampanii edukacyjnych z zakresu uzależnień.
2. Szkolenie przedstawicieli instytucji i organizacji działających na terenie Gminy i zwrot kosztów podróży – delegacji
  - a) w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w szczególności:
    - nauczycieli,
    - pracowników świetlic środowiskowych z elementami socjoterapii,
    - pedagoga i psychologa szkolnego,
    - pracowników socjalnych,
    - pracowników służby zdrowia,
    - różnych grup zawodowych,

- b) w zakresie problemów związanych z przemocą domową i szkolną w szczególności:
- funkcjonariuszy policji w prowadzeniu interwencji w sytuacjach przemocy domowej w rodzinie,
  - pracowników socjalnych,
  - nauczycieli,
  - pedagogów i psychologów,
  - pracowników służby zdrowia,
  - różnych grup zawodowych.
3. Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej, policji , szkół w związku z realizacją celów szczegółowych.
4. Wspieranie działań podejmowanych przez instytucje oraz organizacje pozarządowe, osoby fizyczne służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Zlecenie realizacji programów osobom fizycznym, prawnym zajmującym się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień na podstawie umów cywilnoprawnych.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba i jakość działań podejmowanych przez instytucje i organizacje pozarządowe służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- liczba przeszkolonych funkcjonariuszy policji, nauczycieli, psychologów, pedagogów, pracowników socjalnych i innych grup zawodowych w zakresie przemocy domowej i szkolnej oraz w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR VI

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o zachowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Adresaci:

- podmioty prowadzące działalność gospodarczą posiadające zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- sprzedawcy napojów alkoholowych,
- osoby spożywające alkohol w miejscach objętych zakazem.

Zadania:

realizacja tego zadania może odbywać się poprzez:

1. Systematyczne kontrole podmiotów prowadzących działalność gospodarczą uprawnionych do sprzedaży napojów alkoholowych oraz miejsc, w których obowiązuje zakaz spożywania napojów alkoholowych.
2. Okresowe kontrole punktów sprzedaży alkoholu i miejsc, w których zabrania się jego spożywania.
3. Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zgodności lokalizacji sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z Uchwałą Rady Gminy.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba przeprowadzonych kontroli,
- liczba interwencji policji w miejscu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w związku z naruszeniem obowiązujących przepisów,
- liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w związku z naruszeniem obowiązujących przepisów,
- liczba zaopiniowanych wniosków na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

5. REALIZATORZY GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W OPALENICY.

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Opalenicy.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do zadań której należy:
  - inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych Gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywania problemów alkoholowych;
  - podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w Zakładzie Lecznictwa Odwykowego;
  - opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałami Rady;
  - kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawania napojów alkoholowych.
3. Inne podmioty, którym zlecane są zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

6. ZASADY FINASOWANIA PROGRAMU.

1. Głównym źródłem finansowania zadań programu są środki pozyskiwane z wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
Zadania realizowane w ramach niniejszego Programu mogą być dotowane przez administrację wojewódzką w ramach zadań m.in. takich jak wspieranie programów gminnych.
2. Na cele Programu mogą być pozyskiwane środki w ramach darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.
3. Zadania Programu mogą być zlecane instytucjom i organizacjom zajmującym się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz współrealizowane przez wolontariat.

Załącznik
do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2010

**Preliminarz kosztów
do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na rok 2010**

Lp.	ZADANIE	REALIZATOR	PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI
1.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.		231 410,00zł
	a) działalność świetlic środowiskowych z elementami socjoterapii	opiekunowie	220 410,00zł
	b) zakup pozostałych usług(w tym m.in. Programy profilaktyczne)	osoby uprawnione do realizowania programów profilaktycznych	11 000,00zł
2.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy edukacyjnej, terapeutycznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie oraz udzielanie rodzinom, w których występuje przemoc domowa, pomocy psychospołecznej i prawnej		16 500,00zł
	a) Punkt konsultacyjno – informacyjny	psycholog	13 500,00zł
	b) zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	osoby uprawnione do wydawania opinii w przedmiocie uzależnień	2 500,00zł
	c) koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	sądy, prokuratura	500,00zł

3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Ośrodek Pomocy Społecznej	28 590,00zł
	a) wynagrodzenia bezosobowe członków Komisji		15 330,00zł
	b) wynagrodzenie bezosobowe osób prowadzących programy profilaktyczne		2 000,00zł
	c) podróże służbowe krajowe		1 500,00zł
	d) zakup materiałów (w tym m.in. związanych z realizacją programów profilaktycznych), wyposażenia, akcesoriów komputerowych i inne		1 760,00zł
	e) Szkolenia		4 000,00zł
	f) Zakup pozostałych usług (w tym m.in. usług transportowych, gastronomicznych, turystyczne - związane z realizacją programów profilaktycznych, legalizacja ALCOTESTU i inne)		4 000,00zł

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Krzysztof Czarnuszko